

Dames en heren,

Veertig jaar Stichting Bewaar 't Olde, betekent ook veertig jaar tomeloze inzet door heel veel mensen. Mensen met passie voor 't Olde hebben ooit de Stichting opgericht omdat dat Olde het waard is om bewaard te worden. 't Olde, in beleidsjargon ons cultureel erfgoed, verbeeldt en verwoordt waar we vandaan komen, wie we zijn geworden en beïnvloedt ook waar we naar toe gaan en wie we worden. Want alleen vanuit 't Olde kan je het heden verstaan, begrijpen. Voor het tweelingdorp Dinxperlo en Suderwick geldt dat net zo goed, zonder de geschiedenis te bestuderen en te doordenken begrijp je niks van de eigenheid van het leven op en rond de grens. Alleen het verloop van die grens zelf is al niet te doorgronden zonder kennis van ons verleden. Wie zou dat ooit bedacht hebben eigenlijk, die grenzen, zonder grenzen is toch veel eenvoudiger? Of geeft een grens ook juist weer bescherming tegen het vreemde en de vreemdeling? Lastige vragen, maar niet voor nu. Alleen door die ooit getrokken grens zijn sinds de veertiende eeuw de zuiderwijk en de rest van Dinxperlo deels gescheiden wegen gegaan. De Zuidoostelijke Achterhoek lag eeuwenlang op het snijvlak van de bisdommen Munster, Utrecht en Keulen en die machtsblokken trokken daarom ook eeuwenlang aan dit gebied. Pas in 1765 kwam de streek in rustiger vaarwater, de Tweede wereldoorlog daargelaten. Maar die grens heeft de bevolking er niet van weerhouden om over de grens heen te werken, handel te drijven, zich te ontspannen en lief te hebben. Juist daarom is het zo boeiend en mooi dat Bewaar 't Olde en het daarmee verbonden Grenslandmuseum zo veel moeite gedaan hebben en nog steeds doen om die grens zichtbaar en de grensbeleving levend te houden. Het is echt meer dan een paar senioren die hun hobby botvieren, dit gaat over onze identiteit, over wie we zijn en ook wie we zullen worden.

Dat gaat allemaal niet vanzelf, daar is passie en inzet voor nodig, daarvoor moeten mensen hun tijd en vaardigheden beschikbaar stellen. Er is hier heel veel werk verzet en daar ben ik als burgemeester van Dinxperlo, maar nee, helaas niet van Suderwick, dankbaar voor en ook trots op. Namens de Dinxperse gemeenschap en onze gemeente Aalten wil ik al die vrijwilligers van al die jaren heel hartelijk bedanken.

Graag wil ik bij deze gelegenheid even twee mensen naar voren halen die in de laatste decennia daar een forse bijdrage aan hebben geleverd en die ondertussen zelf haast tot 't Olde behoren en waar we dus zuinig op moeten

zijn. Het gaat om een tweeling, onafscheidelijk bijna, maar geen eeneiige en ook geen twee-eiige tweeling, een Duits-Nederlandse nuleiige tweeling, u voelt hem al aankomen, ik heb het over Johannes Hoven en Freek Diersen. Komen jullie eens even naar voren.

Al enkele tientallen jaren zetten Freek en Johannes zich in voor die gemeenschap. Johannes vooral vanuit de Heimatverein Suderwick. Een vereniging die ontstaan is vanuit de naweeën van de Tweede Wereldoorlog. Die oorlog zorgde voor ellende en verwoesting en zeker ook voor scheiding over de landsgrens. Voor velen in ons tweelingdorp met hun talrijke Duits-Nederlandse wortels en relaties was het een verwarrende tijd, de grensbeleving van toen is niet meer te begrijpen voor de generaties van nu. De Nederlands-Duitse relaties waren begrijpelijk op een dieptepunt beland en dat leidde zelfs tot wat men verhullend een grenscorrectie noemde maar feitelijk gewoon wraakzuchtige landroof was. Een fors deel van Suderwick met haar inwoners kwamen opeens in 1949 onder Nederlands gezag terecht, al bleven ze Duitsers. Voor bezoek aan het Duitse deel moest verlof gevraagd worden, het was niet het IJzeren Gordijn maar het was een nare ervaring voor velen. Om toch die contacten tussen de Duitsers aan beide zijden levend te houden, 'Behalte das Alte' zogezegd, werd de Heimatverein opgericht. Johannes kwam in dat jaar ter wereld en groeide dus ook op in dat verdeelde Suderwick. Maar hij heeft die pijn weten los te laten en van de nood een deugd gemaakt. Als voorzitter van die vereniging heeft hij zich met grote inzet, tact en kunde beijverd om die grens tastbaar te maken maar ook om die juist te overbruggen en in het sociale verkeer te laten verdwijnen. *Hier in DinxperWick kennt Heimat keine Grenzen, hier leben wir Europa.* Johannes heeft het liever over onze gemeenschappelijke toekomst dan over ons gemeenschappelijke verleden en vanuit zijn levenservaring snap ik dat. Maar ik vind het bijzonder hoe hij vorm geeft aan dat samenleven op de grens en hoe hij daarmee ook inhoud geeft aan die oproep van 77 jaar geleden: Nie wieder Krieg!

Samen met onder andere zijn vaste maatje Freek Diersen stond hij aan de wieg van Burgerinitiatief DinxperWick. Hun creativiteit en fantasie was werkelijk ongekend, van gecombineerde vlaggen en blauw-gele komborden tot beelden en andere kunstuitingen in de buitenruimte, grenswandelingen, grenspalen, Büdekes, herdenkingen en noem maar op. Ik ben nu al weer bijna vijf jaar burgemeester en persoonlijk werd ik misschien nog wel het meest getroffen door de activiteiten rond 75 jaar samen vrijheid vieren. Dat

deden we in dat kroonjaar voor het eerst samen en dat sprak niet vanzelf. Voor Nederlanders niet altijd en ook Duitsers moesten wennen aan dat idee. Van prikkeldraad tot bloemengrens, mooier kun je de veranderde grensbeleving hier niet symboliseren, van pijn naar vrolijkheid. We mogen de pijn niet bagatelliseren of wegstoppen, dat zou onrechtvaardig ten opzichte van de slachtoffers zijn maar we moeten we samen verder bouwen aan een gemeenschappelijke toekomst, lokaal regionaal en in Europees verband.

Freek heeft zich daarnaast binnen het politieke bestuur enorm ingezet voor de grensoverschrijdende samenwerking. Maar liefst 24 jaar als gemeenteraadslid van Dinxperlo en later Aalten waarbij hij ook het gezicht was van de Internationale AdviesCommissie bestaande uit raadsleden van Bocholt en Aalten. Maar ook was hij binnen de Achterhoek en de Euregio jarenlang actief. Freek was in de Achterhoek Mister Grens, wie kende hem niet en wie kende hij niet? Toen hij van het voorjaar de raad verliet was hij het langstzittende raadslid dat vertrok en wat Freek betreft hadden er nog wel meer jaren bij mogen komen. Maar er is een tijd van komen en van gaan, het valt niet mee dat te ervaren en te aanvaarden. Leren loslaten is één van de aspecten die horen bij de kunst van het ouder worden, zo las ik onlangs in een boekje met die titel. Ik ben zestig geworden en begin te vermoeden dat dat ook voor mij nog een worsteling kan betekenen maar dat is nu eenmaal deel van ons menselijk bestaan.

Johannes en Freek staan voor mij symbool voor de steeds beter wordende Duits-Nederlandse verhoudingen in het algemeen maar in het bijzonder hier in DinxperWick op de grens van Kreis Borken en de Achterhoek. Immer Besser! Niet voor niets kregen beide al eens de Euregionale People-to-People Prijs. En ook niet voor niets regent het hier prijzen en eerbewijzen, van de HeimatPreis van Nordrhein Westfalen tot de prijs voor de Innovativen Interkommunale Zusammenarbeit. Overdag rukken Dinxperse brandweerlieden uit naar Suderwick (en ook Dinxperlo natuurlijk), al 23 jaar hebben we een gemeenschappelijke politiepost, Duitse ambulances redden Nederlanders af en toe het leven en er wordt gebroed op een gezamenlijke brandweerkazerne. Dinxperse inwoners kregen in coronatijd ontheffing voor het grensverkeer en konden zich gratis in Suderwick laten testen. Los van die noodhulpdienstverlening is de samenwerking op sociaal-

cultureel gebied soepel. Die wordt ook breed gedragen, denk aan de Grensmarkt met Himmelfahrt, het spektakel van DinXperience vorig jaar en aan DinxperWick Swingt dat gisteren weer van start ging. Verder werken Bocholt en Aalten nu zelfs samen aan de uitwerking van de Centrumvisie Dinxperlo waarbij de gemeente Bocholt nu ook Suderwick in gaat betrekken. De Duitse en de Nederlandse Ambassadeurs lieten zich hier onlangs informeren over onze plannen en verschillende ministers en andere gezagsdragers kwamen en komen op bezoek. Het concept-DinxperWick wordt alom gewaardeerd en is ronduit sexy geworden.

Dat alles is natuurlijk niet alleen de verdienste van dit tweetal, tallozen hebben daar aan bijgedragen de afgelopen decennia, gewone maar vaak wel bijzondere burgers en ook tal van ambtenaren en bestuurders. Desondanks ben ik verheugd dat de grote inzet van dit tweetal niet alleen bij ons bekend is en gewaardeerd wordt maar dat dit ook in Den Haag is doorgedrongen. Ik kan u medelen dat het Zijne Majesteit de Koning heeft behaagd om u, Johannes Hoven te benoemen tot Ridder in de Orde van Oranje-Nassau en dat geldt ook voor u, Frederik Bertus Diersen. Voor Freek is dat een bevordering, hij is in 2012 al Lid geworden vanwege zijn verdiensten voor de sport en de kerk. Om voor de graad Ridder in aanmerking te komen moeten de decorabele activiteiten van regionale betekenis zijn en dat lijkt mij hier wel duidelijk. Ik heb er in elf jaar pas een eerder uitgereikt en nu dus meteen twee en dat ook nog eens aan een Duitser die ook in Duitsland woont, heel bijzonder. Ik ga u beiden nu de versierselen opspelden en de oorkonde overhandigen.